

QORTI KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.

Att ta' Akkuża Numru 29/2024

Ir-Repubblika ta' Malta

vs.

Rupert Busuttil
Carmelo Borg
Marvin Debono
Paul Azzopardi

Illum 10 ta' Diċembru 2024

Il-Qorti,

Rat reggħet rat ir-Rikors tal-akkużat ossia r-rikorrent **Carmelo Borg** (detentur tal-Karta tal-Identita' bin-Numru 338677(M)) (*a fol. 72 et seq.*) ipprezentat fit-30 ta' April 2024 fejn talab is-segwent:

"Għaldaqstant, għal dawn ir-raġunijiet su riferiti, għal dawk ir-raġunijiet kollha li jistgħu talvolta jirriżultaw matul is-smiġħ ta' dan ir-rikors, u fid-dawl ta' sottomissjonijiet ulterjuri li jistgħu jitressqu waqt

it-trattazzjoni orali ta' dan ir-rikors, l-esponenti umilment jitlob bir-rispett illi dina l-Onorabbli Qorti jogħgobha tordna li dawn il-proċeduri jiġu rimandati lill-Qorti tal-Maġistrati sabiex l-esponenti jiġi għudikat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, u dan salo kwalsiasi konsiderazzjoni oħra li dina l-Onorabbli Qorti jogħgobha tagħmel fil-ġudizzju għaqli u superjuri tagħha."

Rat id-digriet tagħha tas-27 ta' Awwissu 2024 (a fol. 78) fejn ordnat in-notifika tar-Rikors promutur lill-Avukat Ġenerali li ngħata zmien sabiex jipprezenta r-Risposta tiegħu.

Rat ir-Risposta tal-Avukat Ġenerali pprezentata fl-10 ta' Settembru 2024 (a fol. 80 et seq.) fejn oġġezzjona għat-talba kontenuta fir-Rikors promutur.

Rat l-atti proċesswali kollha, inkluż l-atti tal-kumpilazzjoni.

Semgħet, fis-seduta tat-12 ta' Novembru 2024, is-sottomissjonijiet finali dwar ir-Rikors.

Ikkunsidrat

Illi permezz tar-Rikors promutur ir-rikorrent Carmelo Borg jitlob lil din il-Qorti sabiex tordna illi l-każ tiegħu jiġi għudikat mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali u dan *ai termini* ta' Artikolu 22(2A)(b) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta. Huwa jishaq li fl-operazzjoni li wasslet għal każ odjern ma kienet involuta l-ebda sustanza illegali stante li l-pakketti li nstabu fil-vettura ma kienux ta' sustanza kkontrollata bil-liġi u konsegwentement la s-sustanza ma kinitx droga ma setgħetx tikkawża ħsara. Dwar il-ħsara jgħid li tenut kont il-fatt li l-pakketti misjuba ma kellhomx sustanza kontrollata l-purita' għandha timmilita a favur tiegħu meta jitqies liema Qorti għandha tiddeċiedi l-każ. Dwar l-allegat rwol tiegħu, ir-rikorrent Borg jargumenta li skont l-Avukat Ġenerali dan kien limitat stante li kull ma kellu jagħmel huwa li jwassal il-merkanzija Malta. Jishaq li anke jekk għal grazzja tal-argument wieħed kellu jqis it-teżi tal-Prosekuzzjoni, il-fatt li dak li wasal Malta ma kienx droga juri li

huwa gie sfruttat u ma kellu l-ebda influwenza fuq dawk ta' fuqu fiċ-ċirku. Ikompli li skont l-Avukat Ġenerali, huwa agixxa taht direzzjoni ta' haddiehor u ftit li xejn kellu għarfien dwar l-operazzjoni. Jgħid li lanqas jirriżulta li kellu rwol operattiv fuq iċ-ċirku jew li eżercita pressjoni fuq xi hadd jew li forna droga lill-prigunier għal gwadann. Jgħid li lanqas hemm ċirkustanzi li juru natura sofistikata sabiex tinheba d-droga.

Illi l-Avukat Ġenerali jopponi għat-talba tar-rikorrent Carmelo Borg. Huwa jagħmel riferenza għall-Ewwel Kap tal-Att tal-Akkuża u jgħid li r-reat li huwa mixli bih ir-rikorrent jirrelata ma' assoċjazzjoni sabiex tiġi importata d-droga. Jgħid li dan ir-reat twieled meta sar il-ftehim. Isemmi li l-pakketti li kellhom jiġu importati kienu jaqbzu t-tletin kilogrammi (30kgs) li b'kollox kienu jikkontjenu madwar mija u hamsin (150) blokka li skont hu juri li l-ftehim f'din l-assoċjazzjoni kien fuq kwantita konsiderevoli ta' droga. Dwar l-allegat rwol tar-rikorrent Carmelo Borg, l-Avukat Ġenerali jgħid li harsa lejn l-istqarrija tar-rikorrent innifsu, liema stqarrija jishaq li giet ukoll għuramentata volontarjament minnu, jirriżulta li tali rwol kien wiehed prinċipali fis-sens li r-rikorrent kellu konnessjonijiet sostanzjali mas-sors originali tad-droga.

Ikkunsidrat

Illi qabel tipproċedi ulterjorment ikun opportun li f'dan l-istadju din il-Qorti tagħmel riferenza għal Artikolu 22(2) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta li jistabbilixxi s-segwenti:

“Kull persuna akkużata b'reat kontra din l-Ordinanza għandha titressaq jew quddiem il-Qorti Kriminali jew quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) jew il-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), skont kif jordna l-Avukat Ġenerali u jekk tinstab hatja tehel, għal kull reat

[...].”

Illi permezz tar-Raba' Skeda tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta ġew stabbiliti linji gwida dwar kif l-Avukat Ġenerali għandu juża d-diskrezzjoni tiegħu meta din tkun marbuta ma' Artikolu 22(2) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta. L-istess linji gwida jistabbilixxu s-segwenti:

“Linji gwida għall-użu ta' diskrezzjoni

Dawn il-linji gwida japplikaw għall-persuni kollha akkużati tal-età ta' 16 u aktar.

Sabiex tiġi stabbilita l-qorti li fiha persuna akkużata b'reat kontra din l-Ordinanza għandha tiġi ġġudikata, il-ħsara jew il-ħsara potenzjali ikkawżata mir-reat li bih tkun ġiet akkużata għandha tkun il-konsiderazzjoni prinċipali.

Il-kwantità ta' droga hi konsiderazzjoni prinċipali fil-valutazzjoni tal-ħsara. Il-purità ma tkunx neċessarjament meqjusa fl-istadju inizjali iżda tista' tiġi kkunsidrata sabiex jiġi determinat jekk persuna li inizjalment ġiet riferita għall-kawża quddiem il-Qorti Kriminali għandha tiġi riferita għall-kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati fi stadju aktar tard.

Ir-rwol li l-akkużat kellu fir-reat għandu, jekk informazzjoni biżżejjed tkun disponibbli, wkoll jitqies.

F'dawn il-każijiet għandha issir distinzjoni bejn dawg il-persuni li kellhom rwol prinċipali, rwol sinjifikattiv jew rwol iżgħar fit-twettiq tar-reat.

Ir-rwol prinċipali fit-twettiq tar-reat jista' jiġi indikat b'li ġej:

- li l-akkużat organizza jew ordna x-xiri u l-bejgħ ta' droga fuq skala kummerċjali;

- li l-akkużat kellu konnessjonijiet sostanzjali għal u influwenza sinjifikanti fuq persuni oħra f'ċirku;
- li l-akkużat kellu konnessjonijiet mill-qrib għas-sors originali tad-drogi;
- li l-akkużat għamel qligħ finanzjarju sostanzjali jew kellu aspettattiva ta' qligħ finanzjarju sostanzjali;
- li l-akkużat uża negozju legittimu biex jaħbi x-xiri jew il-bejgħ tad-drogi;
- li l-akkużat abbuża mill-pożizzjoni tiegħu ta' fiduċja jew ta' responsabbiltà sinjifikanti fit-twettiq tar-reat, per eżempju meta l-akkużat ikun impjegat tal-ħabs jew professjonista legali jew mediku.

Ir-rwol sinjifikanti fit-twettiq tar-reat jista' jiġi indikat b'li ġej:

- li l-akkużat kellu funzjoni operattiva jew manigerjali fiċ-ċirku;
- li l-akkużat involva oħrajn fl-operazzjoni kemm billi eżerċita pressjoni kif ukoll influwenzahom jew b'intimidazzjoni jew b'offerta ta' kumpens;
- li l-akkużat kien motivat bil-prospett ta' gwadann finanzjarju jew vantaġġ ieħor, irrispettivament jekk l-akkużat kienx qed jaġixxi waħdu jew ma' oħrajn;
- li l-akkużat deher li kien jaf u li fehem il-kobor tal-operazzjoni;
- li l-akkużat, li mhix persuna li qed tabbuża minn pożizzjoni ta' fiduċja jew responsabbiltà, forniet id-droga lill-prigunier għall-gwadann iżda mingħajr theddid.

Ir-rwol iżgħar fit-twettiq tar-reat jista' jiġi indikat b'li ġej:

- li l-akkużat wettaq rwol limitat fit-twettiq tar-reat u aġixxa taht id-direzzjoni ta' oħrajn;
- li l-akkużat ġie mqabbad minn oħrajn sabiex iwettaq ir-reat permezz ta' pressjoni, theddid jew intimidazzjoni;
- li l-akkużat ġie involut fit-twettiq tar-reat minhabba l-ingenwità tiegħu jew minhabba li ġie sfruttat minn oħrajn;
- li l-akkużat ma kellux influwenza fuq dawk ta' fuqu fiċ-ċirku;
- li l-akkużat kellu ftit, jekk kien hemm, għarfien rigward il-kobor tal-operazzjoni;
- li meta jiġu meqjusa ċ-ċirkostanzi kollha jkun raġonevoli li jiġi konkluz illi l-akkużat kien involut fit-twettiq tar-reat sabiex jieħu d-droga biss, għall-użu personali tiegħu;
- li l-akkużat ma għamel l-ebda gwadann finanzjarju mir-reat, per eżempju f'każijiet li jinvolvu x-xiri komuni ta' kwantità minima mingħajr l-ebda qligħ jew sabiex titqassam kwantità minima bejn il-ħbieb fuq bażi mhux kummerċjali.

Fatturi aggravanti li jirrizultaw mil-liġi għandhom jiġu meqjusa.

Fatturi aggravanti oħra li jistgħu jiġu meqjusa jistgħu jinkludu:

- in-natura sofistikata sabiex tinheba d-droga jew in-natura ta' kwalunkwe attentat biex jigi evitat il-kxif;
- kull attentat sabiex tinheba jew sabiex tintrema evidenza;
- l-esponiment ta' oħrajn għall-periklu eċċezzjonali bħal meta droga tinqata' b'sustanzi li jagħmlu ħsara;
- il-purità għolja tad-droga;
- li l-akkuzat immira postijiet intizi sabiex jalloka persuni vulnerabbli jew ipprova jissupplixxi d-droga lill-minorenni;
- li oħrajn, speċjalment tfal u dawk li ma jabbużawx bid-droga kienu preżenti meta l-akkuzat ikkommetta r-reat.

L-ammont li ġejjin involuti fir-reat, meta l-imsemmija ammonti huma magħrufa, jistgħu jittiehdu bħala indikazzjoni sabiex persuna ma tiġix riferita għall-kawża quddiem il-Qorti Kriminali:

herojina u kokajina: anqas minn 100 gramma

cannabis: anqas minn 300 gramma

Kull għajjnuna li l-akkuzat ikun ta lill-Pulizija jew lill-prosekuzzjoni tista' wkoll tiġi meqjusa."

Ikkunsidrat

Illi mill-atti proċesswali jirrizulta li r-rikorrent Carmelo Borg tressaq b'arrest quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istrutturja fid-29 ta' Diċembru 2008 fejn ġie mixli, fost l-oħrajn, b'assoċjazzjoni sabiex tiġi ttraffikata d-droga kannabis. Jirrizulta

wkoll li fit-23 ta' Diċembru 2008 għal habta tat-8pm, ir-rikorrent Carmelo Borg, Paul Azzopardi u persuna terza telqu minn Malta permezz ta' *yacht*. Allegatament dawn il-persuni kienu sejrjn lejn il-Libya sabiex iġibu lejn Malta kunsinna kannabis. Fis-27 ta' Diċembru 2008 allegatament Marvin Debono, Clinton Azzopardi u Rupert Busuttil kienu jinsabu fl-inħawi tal-Imtahleb. Jirrizulta li waslu hemm permezz ta' żewġ vetturi u meta beda jidlam id-dgħajsa li fuqha kien hemm Carmelo Borg u Paul Azzopardi bdiet riesqa lejn il-kosta u minn fuq dan il-*yacht* telaq *dinghy* fid-direzzjoni tal-Wied Miġrah Ferħa. Jidher li minn fuq id-*dinghy* tniżżlu xi affarijiet li ġew mgħobbija f'vettura minnhom. Sussegwentement telqu u waħda mill-vetturi saqet l-ewwel u fiha kien hemm Clinton Azzopardi, waqt li l-vettura l-oħra li kienet misjuqa minn Rupert Busuttil li kien fiha wkoll ir-rikorrent Carmelo Borg saqet it-tieni. Sadanittant l-akkuzat l-ieħor Marvin Debono ħareġ bid-*dinghy* għal fuq id-dgħajsa. Jirrizulta li din id-dgħajsa giet intercettata mill-*patrol boat* tal-armata li kienet qed tassisti lill-Pulizija.

Illi mir-rapport tal-espert imqabba mill-Maġistrat Inkwirenti sabiex jiġu analizzati l-affarijiet li nqabdu mill-Pulizija jirrizulta li f'waħda mill-vetturi kien hemm 'il fuq minn tletin kilogramma (30 kg) (*a fol.* 153) maqsuma f' mija u wieħed u ħamsin blokka (151) (*a fol.* 152) li kienu ppakkjati bħal ma tkun ippakkjata l-kannabis. Izda minn analiżi mwettqa mill-espert Godwin Sammut irrizulta li l-estratti meħuda mill-blokki ta' lewn aħdar ma nstabitx sustanza li hija kkontrollata bil-liġi.

Illi r-rikorrent Borg primarjament joġġezzjona għal fatt li tressaq quddiem il-Qorti Kriminali minħabba li l-affarijiet li allegatament inġiebu Malta permezz tal-*yacht* instabu li ma kienux sustanzi illeciti u li għalhekk ma tirrizultax il-gravita' neċessarja sabiex huwa jitressaq quddiem il-Qorti Kriminali. Jišhaq li huwa kellu jitressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali bil-benefiċċju li allura tkun tista' tapplika piena anqas oneruza.

Illi f'dan ir-rigward din il-Qorti tinnota li r-rikorrent Borg huwa akkużat, fost l-oħrajn, li assoċja ruħu biex jimporta sustanza illeċita. Għalhekk din il-Qorti hija tal-fehma li dak li l-ewwel irid jiġi ndirizzat huwa proprju l-punt marbut ma' l-elementi neċessarji sabiex isehh ir-reat ta' assoċjazzjoni għat-traffikar tad-droga. Għandu raġun l-Avukat Ġenerali meta jindika l-parti tal-Kap tal-Att tal-Akkuża fejn jingħad li l-assoċjazzjoni tiskatta meta jkun hemm qbil dwar il-mezzi li sejrjn jintużaw. Għal kull buon fini jingħad li din il-Qorti fl-ebda mument ma hija qed tghid li r-rikorrent Carmelo Borg huwa ħati ta' dak li huwa ġie akkużat bih fl-Att tal-Akkuża in kwistjoni pero' dak li qed tghid huwa li fil-fehma ta' din il-Qorti l-fatt li s-sustanza maqbuda ma hijiex sustanza kontrollata huwa kwazi rrilevanti minhabba li r-reat huwa l-ftehim sabiex tiġi importata tali sustanza.

Illi l-ammont ta' sustanza li kienet intiza li tiġi impurtata qabzet it-tletin kilogramma (30kg) li jirrizulta li hija ammont konsiderevoli li kellha tiddaħhal fil-gzejjer tagħna. L-ammont imsemmi huwa ferm akbar mill-ammonti ndikati fir-Raba' Skeda tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta u għalhekk il-ħsara li kienet intiza li tiġi kkawżata lis-soċjeta' kienet konsiderevoli. Barra minn hekk, l-ammont tas-sustanza miġjuba bilfors kellha tnissel fil-persuna nvoluta aspettattiva ta' qligh finanzjarju sostanzjali.

Illi rigward ir-rwol tar-rikorrent Borg, din il-Qorti tinnota li jingħad li huwa kellu rwol ferm importanti fl-operazzjoni mwettqa. Tajjeb jiġi msemmi li huwa kien qieghed juża d-dgħajsa tiegħu sabiex iwettaq l-operazzjoni kkontestata. Il-fatt li r-rikorrent Borg mar u ġabar l-allegata droga juri fil-fehma ta' din il-Qorti li kellu konnessjonijiet mill-qrib għas-sors originali tad-droga.

Illi tenut kont l-ammont ta' droga li kienet intiza li tiġi mpurtata, din il-Qorti hija tal-fehma li hemm elementi biżżejjed sabiex tqis li r-rikorrent organizza jew ordna x-xiri u l-bejgħ ta' droga fuq skala kummerċjali. Magħdud ma' dan jirrizulta, fil-fehma ta' din il-Qorti, il-fatt li fir-rwol tiegħu r-rikorrent Borg kellu influenza sinjifikanti fuq persuni oħra fiċ-ċirku. Tenut kont tal-ammont ta'

pakketti nvoluti u tal-fatt li l-operazzjoni kienet qed issir wara li dalam u wara li kienu telqu t-terzi kollha mill-wied isegwi li r-rikorrent Borg kien jaf ben tajjeb id-daqs tal-operazzjoni u n-natura tal-operazzjoni.

Illi minbarra dan din il-Qorti hija tal-fehma li l-importazzjoni bil-baħar f'post appartat filgħaxija huma kollha elementi ta' sofistikkazzjoni ntiżi mill-persuni nvoluti sabiex jippruvaw li tali operazzjoni ma tinkixifx.

Illi għalhekk tenut kont ta' dawn il-fatturi, l-element tal-purita' li f'dan il-każ kienet ta' zero, minħabba li s-sustanza ma kinitx sustanza projbita, minkejja li timmilita a favur tar-rikorrent hija wkoll ibbilancjata mis-sofistikkazzjoni wżata.

Illi lanqas jista' jingħad li r-rikorrent Borg b'xi mod ikkollabora mal-Pulizija stante li meta ġie affaċjat bihom huwa pprova jahrab.

Illi għal kull buon fini ssir riferenza għal digriet mogħti fit-28 ta' Lulju 2022 minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Paul Cachia** (Numru 12/2022 - Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera) u għal digriet ieħor mogħti fit-23 ta' Ottubru 2024 wkoll minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Ivan Cachia** (Numru 25/2022 - Onor. Imħallef Natasha Galea Sciberras), f'liema digrieti msemmija l-Qorti msemmija ordnat li l-akkuzati in kwistjoni jigu ġudikati mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali. Dwar dawn iż-żewġ digrieti din il-Qorti tinnota li l-fattispecie dwarhom huma kompletament differenti għal każ li għandha quddiemha din il-Qorti u ma jsibu l-ebda applikkazzjoni għal dan il-każ. In fatti fid-digriet tat-28 ta' Lulju 2022 hawn fuq imsemmi, ingħad hekk:

“Din il-Qorti tinnota illi minkejja l-fatt li l-Avukat Ġenerali isemmi l-ammont ta' għaxar (10) kilos kannabis, dan ma jaffigura mkien mill-atti. Oltre minn hekk jidher illi l-Prosekuzzjoni qegħda temmen lill-akkuzat fil-verżjonijiet tiegħu speċjalment rigward l-involvement

tiegħu u dan stante li kienet iddikjarat¹ li l-akkużat jibbenifika mill-Artikolu 29 tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta. Din il-Qorti hi tal-fehma illi l-Prosekuzzjoni ma kienitx tiddikjara dan kieku ma kienitx qegħda temmen lill-akkużat f'dak li qal, inkluż fejn dan qed jiċċad l-involviment tiegħu mal-ixkora tas-siment u l-ħamsin (50) sapuna li allegatament kien hemm fiha."

Illi fid-digriet l-ieħor ossia dak mogħti fit-23 ta' Ottubru 2024 fl-ismijiet fuq premissi, ingħad is-segwenti:

"Madankollu, f'dan il-każ, mill-atti kumpilatorji ma tirriżultax l-kwantita' speċifika ta' droga li giet mohbija fir-razzett ta' Paul Cachia ġewwa l-Aħrax tal-Mellieħa."

Aktar tard, fl-istess digriet jingħad hekk:

"Għaldaqstant, għall-fini tal-linji gwida ndikati fir-Raba' Skeda, din il-Qorti tqis illi s-sehem tal-akkużat f'dan l-uniku episodju li għalih issir referenza fl-atti proċesswali, kien wieħed tassew minuri, minimu għall-aħhar u limitat, bl-akkużat jaġixxi taħt id-direzzjoni ta' oħrajn u taħt pressjoni fid-dawl tal-insistenza ta' missieru illi kellu bżonn il-flus għall-kura ta' ommu. Lanqas ma jirriżulta illi l-akkużat kellu xi influwenza fuq dawk ta' fuqu fiċ-ċirku, jew illi kellu xi għarfien rigward l-operazzjoni jew il-kobor tagħha, u finalment lanqas ma għamel jew kien se jaġmel gwadann finanzjarju mill-istess reat. Ma' dan il-Qorti tqis ukoll illi l-Uffiċjal Prosekutur iddikjara wkoll illi l-akkużat għandu jibbenifika mill-Artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta, stante illi kkollabora bis-sħiħ mal-Pulizija.²"

Illi, kif diġa' ngħad, minn dak ċitat hawn fuq jirriżulta li s-sitwazzjonijiet ma humiex simili għal dan il-każ li jinsab quddiem

¹ "Issir riferenza għax-xhieda tal-Ispettur Jesmond Borg *a fol.* 497 tal-proċess."

² "Ara *a fol.* 37 tal-atti proċesswali."

din il-Qorti u b'hekk din il-Qorti ma tista' bl-ebda mod issegwi dak li ngħad fiż-żewġ digrieti in kwistjoni.

Illi tenut kont ta' dak kollu li ngħad hawn fuq isegwi li t-talba tar-rikorrent Carmelo Borg hekk kif kontenuta fir-Rikors promutur għandha tiġi miċhuda.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tiċhad it-talba tar-rikorrent Carmelo Borg kif kontenuta fir-Rikors tiegħu pprezentat fit-30 ta' April 2024 bil-konsegwenza li l-imsemmi Carmelo Borg għandu jiġi gudikat mill-Qorti Kriminali.

Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef

Alexia Attard
Deputat Registratur